

Być sobą. To znaczy kim?

2

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- ukazanie potrzeby rozpoznawania swoich cech, cel pracy nad sobą i nad własnym charakterem jako obowiązek ucznia Chrystusa;
- pogłębienie rozumienia hasła: „Być sobą” – ukazanie godności człowieka i realizacja powołania chrześcijańskiego.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe. Uczeń:

- własnymi słowami opowiada o synu posłusznym i nieposłusznym w Ewangelii i dokonuje poprawnej oceny postępowania postaci biblijnych;
- po lekcji odróżnia pozytywne rozumienie hasła: „Być sobą” od jego błędnej interpretacji zwalniającej z pokonywania własnych wad i słabości;
- na podstawie fragmentu przemówienia św. Jana Pawła II wyjaśnia, czym jest moment Westerplatte w życiu człowieka;
- po refleksji nad własnym charakterem i osobowością wylicza swoje cechy charakteru i wskazuje, w jaki sposób pomagają mu one w realizacji zadań chrześcijanina w świecie.

Pojęcia, postaci:

hasła: „bycie sobą”, „życie na luzie”, „moment Westerplatte w życiu człowieka” oraz syn posłuszny i nieposłuszny z przypowieści ewangelicznej.

Wartości:

wierność wartościom, odpowiedzialność.

1

propozycja realizacji

1. Nauczyciel sprawdza pracę domową, następnie przypomina, że na charakter człowieka składają się jego wady i zalety. Mówi, że Ewangelia wymaga od nas zmiany naszych postaw, pozbycia się wad i nawrócenia, o czym była mowa na poprzedniej lekcji.
2. Nauczyciel wprowadza w temat poprzez zadanie uczniom pytań: Czy umiesz jednym słowem odpowiedzieć na pytanie, kim jestem? A jednym zdaniem? Mówi, że ludzie określa imię, rodzina, kraj, środowisko, przyjaciele, zainteresowania i cechy charakteru. Pyta: Czy to wszystko odpowiada w wyczerpujący sposób na pytanie, kim jestem?

3. Uczniowie zapoznają się z tekstem z podręcznika, s. 15.
4. Nauczyciel dyktuje notatkę do zeszytu:
Bycie sobą w pozytywnym znaczeniu tych słów oznacza zaspokajanie realnych potrzeb człowieka. Inaczej można powiedzieć, że jest to po prostu bycie człowiekiem, czyli zachowywanie się jak człowiek.
Być sobą, to znaczy być człowiekiem umiejącym prawdziwie oceniać swoje możliwości, swoje zalety, ale też i wady. Być sobą, znaczy być człowiekiem gotowym do poprawy, która rozpoczyna się od poznania samego siebie: swoich wad i swoich zalet.
5. Nauczyciel prowadzi dyskusję, wskazuje, że każdy człowiek odkrywa w sobie specyficzne cechy, potrzeby, które powinien zaspokajać, aby być sobą (np. człowiek jest dobry i tak go oceniamy, kiedy jest życzliwy, szanuje innych; oceniamy jego zachowanie negatywnie, kiedy jest złośliwy i zazdrosny).
6. Praca z tekstem. Każdy z uczniów czyta fragment homilii św. Jana Pawła II z Westerplatte, podręcznik s. 16, i stara się odpowiedzieć na pytanie: Czym jest Westerplatte w naszym życiu? Następnie uczniowie zostają podzieleni na grupy lub indywidualnie zastanawiają się nad pytaniami problemowymi do dyskusji z uczniami: Czy człowiek ma walczyć? Czy dezertować? Jaką postawę uczniowie by pochwalili? Dlaczego wszyscy nagradzamy za odwagę, a źle oceniamy dezercję? Co jest lepsze: zachować majątek i być smutnym, czy być szczęśliwym, akceptując wolę Pana Boga w swoim życiu?
7. Nauczyciel podsumowuje dyskusję uczniów, wskazując, że nie zawsze „być człowiekiem”, oznacza „robić to, co mi się chce”.
8. Odczytanie przypowieści o dwóch synach – podręcznik, s. 17. Analiza tekstu: Jak oceniamy zachowanie synów? Postaw się w roli ojca: Który syn, według Ciebie, właściwie wypełnił swoje zadania?
8. Zapis w zeszytach:
Chrystus w Ewangelii wzywa nas, byśmy chcieli przezwyciężać własne lenistwo i w swoim życiu pełnili wolę Boga, nawet jeżeli jest to trudne i wymagające.

inna propozycja pracy na lekcji

Lekcję można rozpocząć od sporządzenia przez uczniów następującej tabelki:

Imię dziecka		Jaki jestem w każdej z tych ról?
Jestem	uczniem... dzieckiem... katolikiem... (imię dziecka)	(uczniowie wpisują tutaj swoje cechy) (miejsce na podsumowanie)

Wypełnione tabelki stają się dla klasy punktem wyjścia do dyskusji nad negatywnym i pozytywnym aspektem „bycia sobą”.

Innym sposobem przeprowadzenia tej lekcji jest wspólne zastanowienie się wraz z uczniami (w formie dyskusji lub też wypełniania kart), jakie czynności wykonują bardzo dobrze, jakie dobrze, a jakie źle. Przy okazji uczniowie odpowiedzieliby na pytanie, od kiedy te czynności wykonują, kto ich tego nauczył, dlaczego je lubią.

Można wykorzystać list do zainicjowania dyskusji na temat wad „życia na luzie”. W pracy osobistej uczniów przydatny będzie fragment przemówienia św. Jana Pawła II do młodzieży zgromadzonej na Westerplatte. Nauczyciel winien poprzedzić swoje rozważania krótkim wstępem, by uczniowie zrozumieli, że te słowa skierowane są do nich osobiście. Pytania pod tekstem przemówienia właściwie ukierunkują dyskusję i wnioski. Notatkę może stanowić sformułowana przez klasę definicja „momentu Westerplatte”.

W razie trudności z wykonaniem polecenia 2 pracy domowej nauczyciel może uczniom podpowiedzieć, o jakie fragmenty biblijne chodzi.

Modlitwa: *Chwała Ojcu...*

praca domowa

1. Odpowiedź na pytanie, dlaczego „być człowiekiem”, to nie znaczy „robię, co chcę”, „żyję na luzie”.
2. Odpowiedź pisemna na list zamieszczony w podręczniku w ramce *Opinie*, s. 15.

Korelacja z innymi przedmiotami:

- ✓ język polski – pycha i pokora w literaturze;
- ✓ wychowanie do życia w rodzinie – odpowiedzialność za drugiego człowieka, opanowanie egoizmu oraz nieuleganie zachciankom jako wartości decydujące o szczęściu rodzinnym;
- ✓ wiedza o społeczeństwie – odpowiedzialność za społeczeństwo, odpowiedzialność za skutki podejmowanych decyzji, również gospodarczych, a mających wydzźwięk etyczny;
- ✓ godziny do dyspozycji wychowawcy – potrzeba poszukiwania własnej tożsamości, internalizowanie wartości.